

POČASNAJ BÓH

ČASOPIS EVANGELSKÍCH SERBOŮ

3. číslo

Budyšin, februar 1953

Lětnik 3

Bibliske rozpominanje

Math. 8, 5—13

Cyle wěsće njeje hejtman, kiž we wulkej starosci wo swojeho wotročka Jezusa wo pomoc prcsy, z tym wotpohladom přišo, zo by so hišće po 1900 lět wo nim rěčalo, haj samo přédowało. Cyle wěsće nic. Čehodla pak je hišće džensa po cyłym křescijanstwje znaty? Čehodla so hišće džensa wo nim přéduje? Wón je mjenujce čłowjek z 3 hlownymi kmanoscemi křescijanstwa. So džiwojo steji Jezus, znajer čłowjekow, před mužom a dyrbi wuznać: „Zawěr- nje, ja praju wam, tajku w ęru njejsym ja tež w Israelu nama- kał.“ Wo ponižnosći swědči hejtman sam, jako džeše: „Knje- že, njejsym hódny, zo by pod mo- ju třechu stupil.“ Wo jeho na- dobni stwje je rěča wyši židow- skeho luda. „Wón je hódny, zo by jemu to sčinił. Přetož wón lubuje naš lud a je nam šulu natwaril.“

Tak směmy muža praktiskeho křescijanstwa widzeć.

Hejtman je potajkim čłowjek žiweje wěry. Wobdžiwace je, zo hač dotal žadyn skutk Jezusa wi- dzał njeje a tola na słowo wěri. Jeho wěra njewuchadža z wuhla- danyh džiwow, ale z wosoby Je- zusa. Štož we wobliču Jezusa wi- džeše: blyšč we wočomaj, dostoj- nosć, kotruž lédma hišće nadeń- džeše, čistosć, kiž dyrbyeje z dru- heho swěta wuchadžeć, chutnosć a miłosć, wotpokazanje a wabjenje, wšo to čěrješe muža k Jezusej, zo skónčnje wšo jemu dowěrješe. Wšo hnuješe jeho k spóznaću: Tu je móc, tu je wěčnosć, tu je wšo móžno. To woznamjenja tež słow- ko: „Knježe!“ Z tym podwoli so wón jako čłowjek knježaceho lu- da jemu dospotnje. Wón dołho njewobmyslowaše, njewotwážowa- še a njedwělowaše. Slušeše k tym, kiž běchu zwučeni na słowo poslu-

chać kaž něhdy Wótc Abraham, kotre nuž Bóh prikaza: „Dži ze swojeho kraja a wot swojeho pře- čelstwa a ze swojeho wótca doma do toho kraja, kotryž či pokazam.“ Dowěrjo měješe so Abraham po tym. Haj, wěrić rěka so dowěrić! A wěra hejtmana bě tak wulka, zo so sam Jezus džiwaše. Dwójce čitamy w bibliji wo tym, zo je so Jezus džiwał: 1. Dla njewěry Ži- dow w Nacareće a 2. dla wěry po- hanskeho hejtmana. Spodziwne je, zo wuzwoleny lud jemu njewěri- še, ale spodziwnišo je wězo, zo je naš lud tak małowěrný. Kak wob- džiwaju džensa prózdne, hinite, kničomne, wšedne wěcy a zachod- ne maličkosće! Ale to najhlubše a najwyše čłowjeskeho žiwjenja, žo- hncwanje, zbožo a hnadu nje- móža sebi wjace prawje pře- mysleć. Tajkim jenorakim, nasy- čnym a spokojenym čłowjekam přiwoła Jezus: „Ale džěci toho kralestwa budža wustorčene do najhtubšeje čémnosće, hdžež bu- dže wuće a zubow křipjenje.“ Za Israel a za tajkich, kiž su jenož křescijenjo po mjeni, je to zatra- šace słowo, jara strošne pak za Boha pytacych čłowjekow. Na ži- wej wěri potajkim wšo zaleži. We wěčnosći posudžuje so jónu kóždy po wěri.

Pódl wěry debi hejtmana hlu- boka ponižnosć. „Knježe, njejsym hódny, zo by pod moju třechu stu- pil.“ Ponižujo tež praji, štož na wutrobi měješe. Tak steji w rje- dze z japoštołom Pawołom, kiž wuznawa: „Z Božeje hnady sym ja to, štož sym, a jeho hnada na mni njeje podarmo byla.“ Ponižnosć njeje přinarodženy dar, z kotrymž chce Bóh jeneho abo drugeho wu- zběhnyć. Ně, ponižnosć nawuknje čłowjek, hdyž započnje so z Jezu- som měrić, hdyž stupi do blisko- sće Jezusa, kaž tu hejtman. — To njeje žana ponižnosć, hdyž člo-

wjek přeco wo swojich hrěchach rěči a so wě wočomaj čłowjekow hórši sčini hač sam wo sebi měni. Tajki mjenujce chce zwjetša při tym wot druhich chwalenje swo- jich kmanoscow slyšeć. Hladajmy so tajkeje wopačneje ponižnosće! To je zle ludarstwo! Wot hejtma- na chcemy prawu ponižnosć na- wuknyć.

Nětk hišće něšto: Hejtman njeje jenož čłowjek słowow, ale člo- wjek skutkow. Jeho wutroba pu- koce tež za druhich. W powołanju je wón čłowjek winowatoscow, ale při tym je sebi wobchowal čućiwo wutrobu. W tym rozeznawa so wot mnohich, kiž su hižom z dopjel- njenjom winowatosće spokojom. — Wotročk bě tola kupjeny člo- wjek. Štó staraše so tehdy wo derjeměće tajkeho njewólnika? Hejtman pak to činješe. Wón nje- staraše so wo wusměšowanje, haj samo wo porokowanje přeče- low a druhich zastojnikow. Swě- domnje jeho tomu čěrješe. Njebě tajki Romjan kaž Pilatus, kiž nje- znaješe wjace wěrnosć a praw- dosć. Bě sprawny, pytacy pohan. — Kak malo je naslědnikow tutoho hejtmana w našim času? Štó wyše toho, štož winowatosć žada, hišće rady něšto wjace čini abo wopruje? A tola dyrbimy sej prajić dać, zo hakle wopor zbože a radosć zmóžni. Hdyž tež skutk zańdže, wostanje tola lubosć to- mu, kiž je ju dóstał, a tomu, kiž je ju wudžělował. — Dale je nam hejtman přikład a dopokaz za to, zo žane zastojnstwo a žadyn staw njejtaj zadžěwkaj tomu, zo wšit- cy čłowjekoj Jezusa pytaja a so k njemu dđerža. A kak steji džens- a? Wuznaja wšitcy, kiž su něhdy před Božim wołtarjom haj prajili: „Ja so njehańbuju toho ewange- lija wot Chrysta“? — Hladajmy na hejtmana, pohana! Wot njeho směmy wjele nawuknyć. P. A.

Prof. dr. h. c. Adolf Černý †

Dnja 23. hodowonika 1952 dobi nadobna a swěrna wutroba najwjetšeho přečela našeho serbskeho naroda. Adolf Černý wumrě.

Serbski narod měješe a ma cyly rjad swěrných přečelow, ale nihtó njewěnowaše našej slowjanskej Łužicy telko lubosće, telko prócy a telko džěla kaž Adolf Černý.

Prěni raz so dósta do Łužicy 1884 Ota Wićaz pisa tak rjenje wo tym: „Wšitke zwoy serbskeho kraja, na wšitkich cyrkwjach a wšitkich kapačkach bychu dyrbjale zwonić. jutrowne witanje a strowjenje by so dyrbjalo znošować po cylej serbskej Łužicy. jako Adolf Černý w awgusće lěta 1884 z Budyskeho dwórnišća přěni króć na serbsku zemju wustupi. Wot časow slowjanskich apoštołow sem njeje našemu ludej nihtó telko zohnowanja přinješt a nam telko lubosće wopokazał kaž wón. Kaž pōslanc Boži je wjele lět dołho cyly serbski kraj přěki a pōdlu přechodžil, pod najniše třěchi je zasoł, zo by so zeznał z bēdnej dušu našeho luda, ju zbudžil a z poniženja pozbēhował. . . . Z cylej swojej cunjej slowjanskej dušu je so na čas žiwjenja našemu ludej zwjazal.“

Adolf Černý, kiž nam tež jako ewangelik tak blisko steji, so narodži 19. awgusta 1864 w Kralowym Hradecu (Königrätz). Bu wučer a jako tajki bē něšto lět w swoim rōdnym měsće žiwy. Potom přesydlil so jako spisowačel do Prahi, skutkowaše tež jako profesor na Praskej uniwersiće a po přewróće 1918 zastawaše jako ministerialny rada tež zjawne hamty. Jako wuznamny basnik svojeho českeho naroda je znaty pod psewdonymom Jan Rokyta.

Adolf Černý bē jara kipeje strowosće. Čim wjace dyrbymy jeho hōbrske žiwjenske džělo wobdžiwować. Cyle swoje žiwjenje je wulkemu slowjanskemu spleahej wěnował. Lubowaše wšitke slowjanske ludy, ale rajwjetši džěl jeho wutroby slušeše nam Serbam, najmjeńšemu slowjanskemu narodej.

Hnydom po svojim přěnim wo- pyće we Łužicy nawukny serbsce, hornjo- a delnjoserbsce, a to tak dokładnje, zo nihtó wěrić nochcyše, zo je Čech. Na svojich wjele pučowanjach přez Hornju a Delnju Łužicu bēše cyle kaž doma. Měješe wuske přečelske počehi z našimi wulkimi narodnymi prócowarjemi, wosebje z Muku a Hōrnikom Najbōle so zajimowaše za literaturu a narodopis.

Po dołhich lětach nahromadži hōbrsku syłu materiala na tutym polu. Njeje móžno, wuličić to, štož wšitko je Adolf Černý za naš serbski narod wukonjał. By to jara džakowny nadawk za někajkeho z našich slawistow był, napisać nadrobny žiwjenjepis Adolfa Černeho z bibliografiju jeho spisow a nastawkow. We svojim skuthowanju za Serbstwo steji Adolf Černý na samsnej wysokosći kaž naši najwjetši prócowarjo, haj, Adolfa Černeho dyrbymy runje k našim serbskim spisowačelam a wōtčincam ličić.

Tu chcu wam jenož někotre wěcy přispomnić. 1898 založi Adolf Černý w Praze časopis „Slovanský přehled“, kiž měješe slowjanskej wzajomnosći služić. Poměr- nje najwace městna w nim je zaso Serbam wěnowane. Ale tež w druhich časopisach a jednotliwych spisach podawaše powěsće a wědomostne pojednanja wo Łužicy a zajimaše tak ludži za Serbow. Wot 1904 přednošowaše

serbsčinu na Praskej uniwersiće. Wosebitu starosć wěnowaše skrućenju počahow mjez Serbami a Čechami. Chcyše wobaj narodaj wzajomnje zblížić. K tomu přeložowaše, hłownje basnje, ze serbsčiny do čěšćiny a nawopak. Dale založi 1907 „Česko-łužiske towarstwo Adolf Černý“, kotrež džensa hišće pod mjenom „Společnost přátel Lužice“ eksistuje (wězo w trōšku hinašej formje). Jeho najwazniše nadoropisne džělo je tołsta kniha „Mythiske bytosće lužiskich Serbow“, kotruž serbscy napisa. A z jeho spisowačelskeje činosće chcu jenož jenu knihu mjenować, „Serbske wobrazki“, wo kotrychž Ota Wićaz napisa, zo je to najlubozniša kniha, kotraž je hdy wo serbskim ludže pisała. W zawodze ke knižce praji potom O. Wićaz hišće tak rjenje: „Nas Serbow wosebje zajimuje powaha spisowačela, kotrehož w knize najbliže spōznajemy. Z wočomaj basnika chodži po našim kraju; wšitke wutroby so jemu wotwěraju, žaneje hordosće, žaneho zacpiwanja, z lubosću so nachila ke kōždemu, byrnjež tež to bylo drobne serbske džěcatko, kotrež na pohrjebnišću w pjeršći hrajka. Adolf Černý je hudžbnik a rysowar; nas hnuje, z kajkej lubosću, ale tež z kajkej plastiku naš lud wobrazuje, kak cunje rjanosće našich rejow a spěwow začuwa a wopisuje.“

Njemōžeme sej Adolfa Černeho zaslužbow wo Serbstwo dosć wazčić. Ale jeho zaslužba njeje jenož to, štož je wosobinsce za nas wukonjał. Jeho zaslužba je tež, zo zbudži ze svojimi nastawkami, knihami a přez swoje „Česko-łužiske towarstwo“ dalších přečelow, kiž swoju slowjansku lubosć k Serbam přez skutki wopokazachu a wopokazuja.

Adolfej Černemu sluša najhlubši džak serbskeho naroda, ale předewšěm česć, chwalba a džak budž našemu Knjezej, kiž nam tajkeho nadobneho čłowjeka wobradži!

WH.

* Přispomnjenje: Černeho „Serbske wobrazki“, přeložene wot Oty Wićaza, wuńdžechu 1920 w časopisu „Pomhaj Bōh“ a 1923 jako knižka w Budyšinje (w knihowni „Dom a swět“).

Jan Haješ 80 lět

Swěrný serbski prócowar Jan Haješ-Lazowski woswjeći 22. wulkeho rózka swoje wósomdžesaćiny. Jan Haješ je nadobna, po wšěch Serbach znata postawa stareje generacije našich horliwych Serbow, kotřiž běchu swěrní Serbja, dokelž běchu pobožni, a kotřiž běchu pobožni, dokelž běchu Serbja. Čas žiwjenja je rady Bože słowo w serbskej rěči słyšał, dokelž wěrješe, zo je ewangelijon słowo žiwjenja, a w serbskej rěči jón najradšo słyšał, dokelž bě jeho wutroba serbska. Lětdžesatki je raznje jako člon Łazowskeje cyrkwinskeje rady zajimy serbskeje wosady zastupował. Rjane wuwice serbskich cyrkwinskih dnjow po wójnje je wón z cylej pobožnej zahoritósću scěhował a spēchował. Z kóždeho jeho słowow, kotrež je na nich rěčať, spóznachmy z džakownosću, kak stej woboje, wěra a rěč, jenak wutrobina naležnosć jeho čí-

steje powahi. Za wšo pobožne, rjane a narodne ma wulki zajim. Hdyž běchmy 1948 z nim hosćo ewangelskich wosadow w Českosłowakskej, z radosću widžachmy, kak sebi tež we wukraju našeho prócowarja česća.

Naš luby jubilar stara so we Łazowskej wosadze wo roznošowanje „Pomhaj Bóha“. Jemu mamy so džakować, zo je tam hišće 210 čitarjow. Žana druha wosada w prjedawšej Pruskej nima telko čitarjow. W Delnim Wujezdze mamy jenož 20 a we wulkej serbskej wosadze Slepó jenož 10 čitarjow.

Knježna Eulic w Budyšinje 75 lět

Tež po serbskich wosadach — ewangelskich a katolskich — derje znata knježna Eulic z Budyšina je krótko do hód swoje pječasydomdžesaćiny swjećiła. Po svojim nanje Hermann Eule je sławnu twornju za pišćełe na-

Stó by so chcył w tutymaj wosadomaj tak swěru wo „Pomhaj Bóh“ starać kaž Jan Haješ we Łazu?

Našemu lubemu starcej Janej Haješej přejo Božu miłosć a Bože žohnowanje za wječor jeho žiwjenja džakujemy so jemu za wšu jeho swěrnosć, kotruž je nam jako ewangelskim Serbam a wosadam wopokazał. Loňše woswjećenje Zejlerjowych wósomdžesatych posmjertnin je přede wšěm wón ze swojej swójbu starosćiwje zarjadował a wuhotował. Bóh chcył nam našeho lubeho bratra we wěrje hišće někotre lěta čileho a stroweho zdžerjeć. W.

Tysac lět je před tobu kaž dzeń, kotryž je wčera zašoł a kaž nócna straža. (Psalm 90, 5.)

Dži k starym ludžom, kotřiž na 70 abo 80 lět swójeho žiwjenja wróco hladaju a wopraš so jich, hač bě jich žiwjenje dołhe. Wšitcy čí wobkruća: Naše žiwjenje so ruče miny, jako bychmy přeč lećeli.

Ze želniwosću rěča naše přistowa wo zachodnosći našeho zemského žiwjenja:

Ruče nastać,
ruče zastać!

Swětna krasa
traje wokomik časa.

Stož je bylo, bylo je,
naspjet nihdy njeprjindže.

Žana žolmička njewo-
stanje stejo.

Žiwjenčko z kóždym
wokomiknjenjom čěka.

Hdyž běchmy w zajeću a čas so nam z lutej wostudu nihdy nanihdy minyć nochcyše, bě tam jedyn z nas z wulkej prócu z pisanymi kamuškami spodziwne hrónčko zestajał:

Zeit eilt, teilt, heilt.

Nětk wšak so tuto hrono do našeje wostudy tak prawje njehodžeše, ale wěrne drje je a běše tež tehdom.

Haj, čas je spodziwny. Časnik,

Čas

chronometer, čas stajnje ze samej měru měri a tola je nam wón wšelako dołhi. Tež dołhosć našehh žiwjenja njehodži so po lětach wuprajić. Bjez džěta — chorym, jatym — je čas dołhi. W stajnym džěle pak njepytujemy, kak lěta nimo leća. Sprócnjowy džělaćer we wysokej starobje ze stroželemi spóznaje, zo je džěta-jo žiwjenje skomdžil.

Tuž, čłowječe, zjednoć woboje:
džělej — a wotpočuj!
chwataj — a zastawaj!

Bóh Knjez čí njeje podarmo prikazał, zo by swjaty dzeń swjećił. Hač twoje žiwjenje na kóncu njebudže tak dołhe, kaž wjele swjatych dnjow sy w nim swjećił?

Ty nimaš čas? Ach, časa mamy wšitcy wob dzeń jenak wjele. Ale chwile měniš, zo nimaš. Za čo nimaš chwile? Ty z časami njesměš chwile za džěto mčić. W.

mrěla a nawjeduje ju nětk hižom lětdžesatki z wulkej wustojnosću. Ze swojej starosćiwosću je tež w čěžkich powójnskich lětach wjele wosadam pišćełe natwariła. Přenje nowe pišćełe po wójnje drje dósta kapałka we Wojerecach, hdžež bu nadobna měščanska cyrkej we wójnje dospólnje zničena. Wosada swjeći nětko swoje Bože služby pak w kapałce na něhdušim pohrjebnišću, hdžež su nowe pišćełe postajene, pak w Bartningowej drjewjanej cyrkwiće blisko ruiny stareho Božeho domu. Dale natwari Eulic firma pišćełe Blunjanskej wosadze, hdžež mlody serbski bur kóždu njedželu na kemšach hraje, Njeswačidskej a Rychwałdskej wosadze do noweho natwarjeneho Božeho domu.

Tuž tež serbske wosady knježni Eulic a jeje firmje přejo dale Bože žohnowanje! W.

Waha

L. Richter

Kantor n. w. A. G. Hajnik 82 lět

27. małego rózka móže prjedawši Hućinjanski kantor Hajnik swoje dwa wósomdžesaćiny w čilej strowosći swjećić. 1898—1933 je swěru a z wulkej wustojnosću swoje kantorske zastojnstwo w Hućinjce zastał a jako wuměnk ar je po wójnje hišće wjele

w Budyskej Michalskej cyrkwi na serbskich kemšach hrał. Z nutrnym džakom za wšu jeho swěru přejemy čescenemu a lubemu serbskemu kantorej, nanej Njeswačidskeho kantora Hajnika, Bože žohnowanje a dale čilosć a strowosć. W.

Wosadne žiwjenje w Klukšu w léce 1952

Narodźite su so 62 džěci, z tutech běchu 28 hólcow a 34 holcow. 3 so njesu hišće wukřičile. Konfirměrowanych bu 61 džěci, z tutech běchu 21 hólcow a 40 holcow. Wěrowane bu 27 porow, 33 stawow našeje wosady zemrě, z tutech běchu 10 ženjenych mužow, 7 ženjenych žonow, 2 wudowcaj, 5 wudowow, 2 młodźencaj, 4 džěci, 1 džěco so morwe narodži.

Spowědných mějachmy 937, 387 wjace dyžli w léce 1951. To je drje zwjeselace, ale ličba spowědných měla so w našeje wosadze dale bóle polěpšec.

Zběrki běchu tež zańdžene léto jara dobre. Nazběrali smy wšo hromadze 7650 hr., a to přez domjace zběrki 3039 hr., přez kolekty w cyrkwi a w bibliskich hodžinach 3742 hr. Z domjacych zběrkow wobchowachmy za našu wosadu 1045 hr., z kolektow 2838 hr. Zbytk dósta krajna cyrkej.

Do jutrow a po jutrach zańdže-

W poslednjeje hodžiny

Jako lékar sym wjele, wjele čłowjekow mrěc widzał.

Na někotre wosebite wumrěca pak so tola wěm hišće dopomnić.

98 létnu žónsku přinjesechu ze zlamanej koscu do mojeje kliniki. Wona sej žadaše, zo by zo mnu sama lutka porěčała.

„Knjecz doktoro“, mi praješe, „njemóžeće mi dopomhać, zo bych tola hišće swoje 100 lét dožiwiła?“ A zawěrnje, zda so, zo móhlo so nam poradzić, ale potom po něšto dnjach tola smjerc po nju přińdže.

Před dwěmaj létomaj wumrě w mojeje klinice 64 létny bur. Krasny, čichy čłowjek, předar w swojej mononitskej wjesce. Wón wědžeše, zo so jeho žiwjenje ke kóncej bližeše. Žane słowo wobžarowanja, ani najmjeńšeje bojose.

neho léta smy přez škleńcerja Gerbera z Budyšina dali wšitke we wójnje poškozene wokna pak wobnowić, pak porjedzić. Jenož woltarne wokna su hišće tajke kaž so byle, dokoľž njewěmy, hač njebudže po wobnowjenju cyrkwy lépje, zo je zamurjujemy.

W léce je twarc pišcelow Eule z Budyšina motor za měchi našich pišcelow zatwarił, tak zo njetrjebamy wjace měchi teptać, to rěka doľhož mamy milinu. Po kermušu zańdženeho léta su někotři wosadni, zwjetša cyrkwinscy přestějicerjo, dary přinjesli, zo by so we wójnje poškozona cyrkej znutřka woběliła. Molerški mištr Freund z Wulkeje Dubrawy ze swojimaj synomaj tutón nadawk za 700 hr. derje wuwjedže.

Polčičanska (Pulsnitzer) wosada Swjateho Mikławša dari našeje wosadze tři rjane drohotne lampy za našu cyrkej, kiž wjace njetrjebaše. Tute smy w pobronikowarni, Drježdžanska 2, w Budyšinje čisćić dali, tak zo dóstachu raz cyle nowych lampow. 1. adventa zańdženeho léta so přeni króc w našeje wobnowjeneje cyrkwi swěćachu.

W našeje cyrkwi je hišće wjele džěla. Jeli zo měr wobchowamy a časy so polěpša a Bóh tón Knjecz nam hnadu spožči, maju so létsa

pišcele porjedzić, w cyrkwi so po planu twarskeho mištra Hentschke z Budyšina dale twarić a nowe zwony wobstarać. Na zwony wosada njescepliwje čaka. Bóh da, zo so nam to poradži.

Džakuju so na tuto wašnje wšitkim darićelam darow, wšitkim pomocnikam při zběrkach a wšitkim, kiž su z modlitwami podpěrali twar Božeho kralestwa w našeje wosadze. Bóh tón Knjecz wam zaplać wšitku wašu luboš!

Me.

Powěsće z wosadneho žiwjenja w Peršiskej (I) a Budyšinskej (II) wosadze z léta 1952

	I	II
Ličba wosadnych	2000	630
Ličba spowjednych	1195	342
mužow	461	153
žonow	734	189
Serbow	569	105
Němcow	626	237
mj. nimi woprawjenych		
mužow	4	2
žonow	6	4
Ličba křćenych		
hólcow	20	7
holcow	25	4
Ličba konfirměrowanych		
hólcow	19	7
holcow	23	2
Ličba zwěrowanych	27	5
Ličba zemrětych	17	10

W Božim domje je so woprowało hr. 2807,28 918,45 a w 4 zjawn. zběrkach po domach hr. 3476,25 947,50

Štož so w lubošci dawa, namaka Bože žohnowanje, a štož w lubosci wostanje, w tym wostanje Bóh.

Što wě mój kónč? Wón snadź je blisko!

Arnošt Běrka ze Šešowa-Nižeje Wsy wuńdže sobotu, 27. decembra, po wobjedze čily a strowy do chójnow, zo by něšto drjewa sej nazběrał. Jako na wječor dom njeprědže, džěchu jeho pytać. Hakle wječor pozdže namakachu 74 létneho starca při jeho wozyčku čělo. Boža ručka bě jeho zajała. W.

Dr. Erwin Liek
w časopisu za ew. nabožinu

Njesměš morić!

„Morjenje so hižom tam započina, hdžež so hidžimy“, praješe westfalski praeses D. Wilm w swojim přednošku wo 5. kazni před studentami w Darmstadt. Nastupajo měr a wójnu přeješe, zo hodži so měr z wójnu zakitać. Cyrkej nima ženje prawo wójnu schwalić.“

Der Sonntag, 11. 1. 1953